

BEZMİALEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – Bu Uygulama Esasları; Bezmialem Vakıf Üniversitesi Enstitülerince yürütülen lisansüstü eğitim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşullara ait uygulama esaslarını, “Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ile “Bezmialem Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”nde belirtilmiş ilkeler çerçevesinde tanımlar.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Uygulama Esaslarında yer alan;

- a) **YÖK:** Yüksek Öğretim Kurulu,
- b) **Üniversite:** Bezmialem Vakıf Üniversitesini,
- c) **Mütevelli Heyeti:** Üniversite Mütevelli Heyetini,
- ç) **Rektör:** Üniversite Rektörünü,
- d) **Senato:** Üniversite Senatosunu,
- e) **Enstitü:** Üniversiteye bağlı lisansüstü eğitim öğretim yapan enstitüleri,
- f) **Müdür:** İlgili enstitü müdürünü,
- g) **Enstitü Kurulu:** Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ile enstitüyü oluşturan anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ğ) **Enstitü Yönetim Kurulu:** Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından Enstitü Kurulunca seçilecek üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
- h) **Anabilim dalı:** 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan anabilim dalını,
- ı) **Program:** Bir anabilim dalına bağlı olarak açılmış bulunan eğitim programını,
- i) **Danışman:** Enstitüye kayıtlı öğrenciye, ders seçimi ve tez/sanat eseri/sanatta yeterlik çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- j) **Tez:** Yüksek lisans tezi, doktora tezi veya sanatta yeterlik tezini,
- k) **ALES:** Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından merkezi olarak yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- l) **YabDS:** Yükseköğretim Kurulu yetkili kurullarınca eşdeğer kabul edilen yabancı dil bilgisi seviye tespit sınavlarını,
- m) **TUS:** Tıpta uzmanlık eğitimi giriş sınavını,
- n) **DUS:** Dış Hekimliği uzmanlık eğitimi giriş sınavını,
- o) **EUS:** Eczacılıkta uzmanlık eğitimi giriş sınavını,
- ö) **Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS):** Öğrencinin iş yüküne dayalı bir kredi

sistemi olup öğrencinin bir dersi başarı ile tamamlayabilmesi için yapması gereken teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler ve bunlara benzer etkinliklerin tümünü gösteren değeri,

- p) **Bilimsel hazırlık:** Lisans derecelerini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlardan ya da farklı bir yükseköğretim kurumundan mezun olanların, eksikliklerini gidermek için bir takvim yılını aşmayacak eğitimini,
- r) **Yarıyıl:** Sınav dönemi hariç en az ondört haftayı kapsayacak biçimde, başlangıç ve bitiş tarihlerinin Senato tarafından her akademik yılın başlamasından önce belirlendiği güz ve bahar döneminden oluşan eğitim ve öğretim sürelerini,
- s) **GANO:** Genel ağırlıklı not ortalamasını,
- ş) **Kredi saat:** Bir yarıyıl devam eden bir lisansüstü dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı, haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısı ve haftalık saha veya atölye çalışma saatinin 1/4'i toplanarak hesaplanan değeri,
- t) **Özel öğrenci:** Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini arttırmak isteyen ve bu statüde kabul edilen öğrencileri,
- u) **İntihal:** Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- ü) **ÖSYM:** Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İlan, Mülakat ve Değerlendirme

İlan

MADDE 3 – (1) Lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları (normal öğrenci, yabancı öğrenci, yatay geçişle alınacak öğrenci olarak ayrı ayrı belirlenir); başvuru koşulları ile eğitim öğretime başlama yeter sayısı anabilimdalı başkanlığının teklifi üzerine, enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Her yarıyılın başlamasından önce, enstitünün öğrenci kabul edeceği programların adları, başvuru koşulları ve gerekli belgeler ile son başvuru tarihi, ön değerlendirme tarihi, sınav tarihi ve sonuçlarının açıklanacağı günleri içeren sınav takvimi de belirtilerek Enstitünün web sayfasında ilan edilir. Son başvuru tarihi ilan tarihinden itibaren 20 günden az olamaz. Adayların başvuruları, şahsen, posta yolu veya ılanda belirtildiği takdirde sadece internet erişimi üzerinden de yapılabilir. Başvuruların internet erişimi üzerinden yapılması durumunda, başvuru için istenen belgelerin aslı, noter veya enstitü onaylı örneği Sözlü/yazılı sınavının yapılacağı tarihe kadar Enstitüye teslim edilmelidir. Aksi durumda aday, sözlü/yazılı sınava giremez ve başvurusu geçersiz sayılır. Yükseköğretim Kurumu farklı bir süre belirlemediyse, sunulan belgelerdeki sınav puanlarının geçerlilik süresi adayın sınava girdiği tarihten itibaren ilgili sınavı yapan kurumun belirlediği geçerlilik süresidir. Başvurulan tarihte geçerlilik süresi dolmamış belge, kayıt tarihinde de geçerli sayılır. İlanda belirtilen süreler içinde yapılmayan başvurular dikkate alınmaz.

Sözlü/ Yazılı olarak yapılacak sınav değerlendirme jürisinin belirlenmesi

MADDE 4 – (1) Sınav jürisi; Anabilim Dalı Başkanı tarafından, Anabilim Dalı akademik kurulundan seçilecek üç asıl iki yedek üyeden oluşur.

(2) Jüri, üyeleri arasından birini raportör olarak belirler.

Ön Değerlendirme

MADDE 5 – (1) Sınav Jürisi; müracaatlarda, müracaat eden adaylar arasından ilan edilen kontenjanın on katına kadar aday, ALES/Temel Tıp Puanının % 60'ı, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının %40'ını dikkate alarak belirler ve Enstitüye bildirir. Bu sıralamaya göre son sırada aynı puana sahip birden fazla adayın olması halinde, bu kişilerin tamamı sınava çağrılır. Başvuru sayısının ilan edilen kadronun on katından az olması halinde, adayların tamamı giriş sınavına alınır. Adaylar ön değerlendirmede dikkate alınan puanlarıyla birlikte Enstitünün web sayfasında ilan edilir.

(2) Yabancı uyruklu kontenjanlara başvuran adayların tamamı Bilimsel Değerlendirme ve/veya Sözlü Sınava alınır.

Bilimsel Değerlendirme ve/veya Sözlü Sınav

MADDE 6 - (1) Bilimsel Değerlendirme ve/veya Sözlü sınav, sınav jürisi tarafından; adayların mesleki ifade ve bilgi becerisi ile anlatım yeteneğini ölçecek şekilde sadece sözlü ve/veya alanla ilgili bilgi düzeyini ölçecek şekilde yazılı olarak yapılır. Sınavın ne şekilde yapılacağına Anabilim Dalı başkanlığınca karar verilir. Sözlü ve yazılı sınavı yapılan adayların sınav puanı, sözlü ile yazılı sınavın aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır.

(2) Sınav jürisi yazılı ve sözlü sınavın nesnel, ölçülebilir ve denetlenebilir olmasını sağlar. Raportör olarak belirlenen üye, sınavların soru ve cevaplarını tutanak altına alır.

(3) Kayıt için istenen belgelerin aslı veya noter ya da enstitü onaylı örneğini Bilimsel Değerlendirme ve/veya Sözlü sınavın yapılacağı tarihe kadar getirmeyen adaylar Bilimsel Değerlendirme ve/veya Sözlü sınava alınmazlar.

Değerlendirme

MADDE 7 – (1) Sınav jürisi; değerlendirmesinde, ALES/ Temel Tıp Puanının % 60'ını, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının %20'sini, yazılı olarak yapılan bilimsel değerlendirme ve/veya Sözlü sınav sonucunu % 20'sini hesaplayarak ilan edilen kontenjan sayısı kadar aday başarı sırasına göre belirler ve Enstitüye bildirir.

(2)Yabancı uyruklu kontenjanlara başvuran adaylar için Sınav jürisi; değerlendirmesinde, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının %40'ını, yazılı olarak yapılan bilimsel değerlendirme ve/veya Sözlü sınav sonucunu % 60'ını hesaplayarak ilan edilen kontenjan sayısı kadar aday başarı sırasına göre belirler ve Enstitüye bildirir.

Diğer Hükümler

MADDE 8 - (1) Öndeğerlendirme ve değerlendirme yapılırken;

a) Doktora programlarına başvuracak adaylar için Lisans diploması ile doğrudan yapılacak başvurularda Lisans, Yüksek Lisans Diploması ile yapılacak başvurularda Yüksek Lisans diploması not ortalaması dikkate alınır.

- b) Yüksek Lisans programlarına başvuracak adaylar için Lisans not ortalaması dikkate alınır.
- c) Sadece Temel Tıp Bilimlerinde Doktora programına başvuracak Tıp Fakültesi mezunu adaylar için ALES puanı yerine Temel Tıp Puanı baz alınabilir.

Kesin Kayıt Yaptırmaya Hak Kazanan Öğrencilerin İlan Edilmesi

MADDE 9 – (1) Sınavlarda başarılı olan adaylar, başarı puanları esas alınarak ilan edilir. En fazla ilan edilen kontenjan sayısı kadar yedek aday da ilan edilebilir.

(2) Programa kayıt hakkı kazanmasına rağmen akademik takvimde belirtilen günlerde kayıt yaptırmayarak haklarını kaybeden adayların yerine, yedek adaylar başarı puanları esas alınarak kabul edilir.

Enstitüye kayıt yaptırma

MADDE 10 – (1) Kazanan adaylar, enstitü yönetim kurulunca istenen belgeleri, süresi içinde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya noter ya da enstitü onaylı örneği kabul edilir. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Özel öğrenci kabulleri, ders ekleme-silme süresi sonuna kadar yapılabilir.

(2) Belgelerinde tahrifat bulunanlar ile belgelerindeki eksikliği süresi içinde gideremeyenlerin kayıtları yapılmaz, yapılmış ise iptal edilir.

Öğrenci sayısı yetersizliği

MADDE 11 – (1) Yeni açılan bir programa yeterli başvurunun bulunmaması veya başvuran adaylar arasında başarılı bulunanların sayısının yeterli olmaması durumunda, enstitü yönetim kurulu kararı ile o yıl veya yarıyıl için söz konusu programa öğrenci alınmayabilir. Programın daha sonra açılması durumunda, eğitim-öğretime başlatılmayan adayların bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sınavları programlara göre enstitü yönetim kurulu kararı ile geçerli kabul edilebilir.

Yabancı uyruklu ve eğitimini yurt dışında tamamlamış Türk uyruklu öğrenci başvuru şartları ve kabul

MADDE 12 – (1) Eğitim dili Türkçe olan bir lisansüstü programa başvuran yabancı uyruklu adayların TÖMER belgesine sahip olmaları, (Yüksek lisans programlarına başvuranlardan lisans ve/veya yüksek lisans öğrenimlerini Türkçe öğretim yapan bir üniversitede tamamlayan yabancı uyruklu adaylar için TÖMER belgesi gerekliliği aranmaz.)

(2) 4'lük veya 5'lik sistemdeki lisans not ortalamasının, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, bu tabloda en az 60 eşdeğer puana olmaları,

(3) Başvuruda bulunduğu ilan şartlarını karşılamaları,

(4) %100 yabancı dilde eğitim veren lisansüstü programlara başvurularda adayların; eğitim görecekları dilde Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 70 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almış olmaları,

(5) Yabancı Uyruklu adayların diğer doktora programlarına yapacakları başvurularda; Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan

almış olmaları,

(6) Anadili İngilizce olan Yabancı Uyruklu adaylar 5. maddeden muaftır.

(7) Yabancı Uyruklu adayların, kesin kayıt tarihinden itibaren en geç 1 (bir) ay içerisinde ikamet iznini Enstitüye teslim etmeleri gerekmektedir.

(8) Yabancı uyruklu ve lisans ve/veya yüksek lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türk uyruklu adayların lisansüstü programlara başvurularında; Yükseköğretim Kurulundan alınmış Lisans ve/veya yüksek lisans eğitiminin denklik belgesine sahip olmaları, Tıp Doktorluğu, Diş Hekimliği ve Eczacılıkta uzmanlık alanları dışında eğitimini tamamlayan Yabancı Uyruklu adayların, Yükseköğretim Kurulundan verilen Okul Tanıma yazısına sahip olmaları,

Özel öğrenciler

MADDE 13 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ile enstitülerde açılmış bulunan derslere özel öğrenci statüsünde kayıt yaptırabilirler.

(2) Özel öğrencilere ilişkin esaslar şunlardır;

a) Özel öğrencilere diploma veya derece verilmez. Ancak izledikleri programlarda aldıkları dersleri ve notlarını gösterir bir belge verilir.

b) Özel öğrencilerin derslere kayıt olabilmeleri için ilgili dersleri açan anabilim dallarından onay almaları ve mali yükümlülüklerini yerine getirmeleri gerekir.

c) Özel öğrenci statüsünde ders alanlar, öğrencilik haklarından yararlanamazlar, ancak öğrencilerin derse devam, sınav, disiplin ve bunlara benzer yükümlülükleri yerine getirmeleri zorunludur.

d) Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez.

e) Üniversitelerde özel öğrencilik statüsünde alınan derslerin kredileri, öğrencilik hakkı kazanılan programın derslerinin kredilerine sayılabilir.

f) Lisansüstü programlarda kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler, ilgili lisansüstü eğitimde verilen derslerin ve zorunlu kredi sayısının %50'sini geçemez. Muafiyet durumu anabilim dalı başkanlığının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir.

Kurum dışı ve kurum içi yatay geçiş yolu ile kabul

MADDE 14 – (1) Üniversite içinde başka bir enstitü/anabilim dalı veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, bulunduğu programın tamamlanabilmesi için azami öğrenim süresinin yarısını henüz tamamlamamış, disiplin cezası almamış, ayrılacağı lisansüstü programdaki geçiş yapacağı yarıyla kadar olan derslerinin tümünü normal süresi içinde başarmış, doktora tez önerisi henüz kabul edilmemiş ve enstitünün asgari başvuru koşullarını sağlamış öğrenciler, lisansüstü programlar için belirlenen kurum içi ve kurum dışı kontenjanlar dahilinde yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler.

(2) Yatay geçiş yoluyla alınacak öğrenci sayıları, ilgili anabilim dallarının görüşleri alınarak Enstitü Yönetim Kurulunda belirlenir ve Rektörlük onayı sonrasında akademik takvimde belirtilen başvuru tarihlerinde Enstitü web sayfasında yayımlanır.

(3) Kurum içi ve Kurum dışı başvuruların kabul edilebilmesi için öğrencinin;

a) Yatay geçiş için başvuruların, en geç ders kayıtlarından on gün öncesine kadar enstitü müdürlüklerine başvuru dilekçesi ile bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamladığını, bulunduğu programın tamamlanabilmesi için azami öğrenim süresinin yarısını henüz tamamlamadığını, disiplin cezası almadığını, ayrılacağı lisansüstü programdaki geçiş yapacağı yarıyla kadar olan derslerinin tümünü normal süresi içinde başardığını ve enstitünün asgari başvuru koşullarını sağladığını belirten belgeler ile yapmak,

b) Üniversitenin lisansüstü programlarına öğrenci kabul koşullarını sağlamış olmak,

c) İlgili programa başvurduğu yarıyla kadar almış olduğu Genel Ağırlıklı Not Ortalamasının 4'lük veya 5'lik sistemdeki değeri, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, yüksek lisans programı için; bu tabloda en az 62,5 eşdeğer puana; doktora programı için; en az 75 eşdeğer puana sahip olmak gerekir.

4) Yatay geçiş için başvuran öğrencinin not dökümü ve ders içerikleri ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir, geçiş işlemi anabilim dalı başkanlığınca uygun görülen adayların, yatay geçiş işlemi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Anabilim dalı başkanlığının gerekli görmesi halinde ilgili öğrencinin müracaat ettiği programa intibakı için ek ders almasını önerebilir.

5) Başvuran öğrencilerden, aldığı dersler yatay geçiş yapabilmek için Anabilim Dalınca uygun görülen adaylar, anabilim dalınca Genel Ağırlıklı Not Ortalamasına göre asıl ve yedek olarak sıralanarak Enstitü Yönetim Kurulu kararı sonrasında Enstitünün web sayfasında ilan edilirler.

(6) 14. Maddenin 3. Bendindeki Şartları sağlayarak, Tezsiz Yüksek Lisans Programından Tezli yüksek lisans programına geçiş yapmak isteyen öğrencinin, tezsiz yüksek lisans programında aldığı dersler, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

7) Üniversitede bir yüksek lisans veya doktora programına kayıtlı öğrenciler, 14. Maddenin 3. Bendindeki şartları sağlayarak, kurum içi kontenjan bulunması durumunda üniversitenin başka bir yüksek lisans veya doktora programına geçiş yapabilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim ve Öğretimle İlgili Genel Esaslar

Eğitim ve öğretim dili

MADDE 15 – (1) Yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılan programlar dışında, eğitim ve öğretim dili Türkçedir.

(2) Anabilim dalının teklifi ve enstitü kurulunun onayı ile belirli programlarda tüm dersler veya bir kısım dersler yabancı dilde verilebilir.

(3) Türkçe yapılan derslerde yabancı dilde yazılmış kitaplar izlenebilir; ödev ve benzeri çalışmaların yabancı dilde hazırlanması istenebilir. Ayrıca, danışmanın teklifi, anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile proje ve tez çalışmaları ile raporlar ve seminerlerin yabancı dilde hazırlanması istenebilir.

(4) %100 İngilizce programlarda eğitim öğretim dili İngilizcedir.

Akademik yıl

MADDE 16 – (1) Eğitim ve öğretim, yarıyıl esasına göre yapılır. Her akademik yıl güz ve bahar olmak üzere iki yarıyıldan ve her yarıyıl final ve bütünleme sınavları hariç en az ondört haftadan oluşur. Yaz döneminin açılıp açılmayacağı ve akademik takvimi ayrıca belirlenir.

Öğretim düzeyleri ve süreleri

MADDE 17 – (1) Lisansüstü eğitim; tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora programlarından oluşur.

(2) Bu Uygulama Esasında belirtilen yükümlülükleri başarıyla yerine getiren öğrenciler, belirtilen sürelerden daha kısa sürede mezun olabilirler.

(3) Bilimsel hazırlık programı hariç, lisansüstü eğitimini bu Uygulama Esasında belirtilen azami süreler içerisinde tamamlayamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

Anabilim dalı başkanlıklarının sorumluluğu

MADDE 18 – (1) Enstitü anabilim dalı başkanları, kendi anabilim dallarıyla ilgili lisansüstü öğretimin uygulanmasından ve yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumludurlar.

Yeni öğretim programlarının açılması

MADDE 19 – (1) Enstitü kurulunun teklifi, senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) onayı ile yeni lisansüstü programlar açılabilir.

(2) Lisansüstü programlar, enstitü anabilim dalları ile aynı adları taşır. Ancak enstitü kurulunun teklifi, senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile mevcut anabilim dallarından farklı bir ad taşıyan bir lisansüstü program da açılabilir. Aynı prodesür izlenerek yurt içindeki veya yurt dışındaki diğer yükseköğretim kurum ve kuruluşları ile ortak programlar yürütülebilir.

Öğretim elemanı görevlendirme

MADDE 20 – (1) Lisansüstü derslerin yürütülmesi için öğretim elemanları; ilgili anabilim dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından veya Üniversite bünyesinde aynı nitelikte eğitim-öğretim yapan anabilim dallarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından ya da gerekli görüldüğü takdirde başka bir anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan Enstitü Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilir.

Uzmanlık alan dersi

MADDE 21 – (1) Uzmanlık alan dersi, tez danışmanı öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak teorik bir derstir.

(2) Uzmanlık alanlarının farklı olmasından dolayı dersler, her öğretim üyesi için farklı kodlarla (Tezli Yüksek lisans için 5000, doktora için 6000 dizisi ile) açılır. Lisansüstü tez danışmanı,

Yabancı dilde eğitim veren lisansüstü programlar dışında öğrenci sayısına bakılmaksızın, “Yüksek Lisans Uzmanlık Alan Dersi” ve “Doktora Uzmanlık Alan Dersi” olmak üzere, bir dönemde en fazla iki ayrı uzmanlık alan dersi açılabilir.

(3) Uzmanlık alan dersi, öğretim üyesinin tez danışmanı olarak atandığı yarıyılıda başlar ve öğrencinin öğrenim süresinin bitimine kadar devam eder. Her öğrenci, açılan Uzmanlık Alan dersini almakla yükümlüdür.

(4) Uzmanlık alan dersleri, diğer lisansüstü dersler ile birlikte her yarıyıl için Anabilim Dalı başkanlığınca önerilir, Enstitü Kurulu’nda görüşülür ve Senato onayı ile açılır.

(5) Öğrenci, ortak danışmanı bulunması durumunda, Uzmanlık Alan dersini birinci danışmanından alır.

(6) Uzmanlık alan dersinin değerlendirilmesi, öğrencinin yaptığı ödev, sunum, bildiri, makale gibi bilimsel faaliyetleri ve teziyle ilgili çalışmalarının durumu değerlendirilerek başarılı/başarısız şeklinde yapılır.

(7) Uzmanlık Alan Dersinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan öğrencinin danışmanı, öğrencinin talebi üzerine Anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Derslerin açılması ve sorumlularının belirlenmesi

MADDE 22 – (1) Enstitü anabilim dallarındaki Lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmalar ile kredi ve AKTS toplamıdır. Bu öğretim planları mevcut hükümler çerçevesinde değerlendirilerek enstitü kurulunca onaylanır. Programlara giriş ve mezuniyet koşulları da anabilimdalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü kurulu kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı, bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği ve derslerin açılabilmesi için gerekli asgari öğrenci sayısı enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Yabancı dil hazırlık eğitimi

MADDE 23 – (1) Enstitülerde yüksek lisans programına kayıt yaptıran öğrenciler için, isteğe bağlı yabancı dil hazırlık sınıfı açılabilir. Yabancı dil hazırlık sınıfı öğrencilerinin, kayıt, eğitim-öğretim, sınav ve başarı durumlarına ilişkin işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Bilimsel hazırlık programı

MADDE 24 –(1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken zorunlu dersler; Yüksek lisans programları için lisans programlarından, doktora programları için lisans ve/veya yüksek lisans programlarından alınır.

(4) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre işlem yapılır.

(5) Öğrencinin bilimsel hazırlıkta alması gereken dersler ile lisansüstü programa devam edebilmesi için hangilerinden başarılı olunması gerektiği anabilimdalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra anabilimdalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla, kabul edilmiş olduğu lisansüstü programa ait dersler de alabilir. Bu fıkra kapsamında alınan dersler, bilimsel hazırlık programını tamamladıktan sonra kabul edilmiş olduğu lisansüstü program derslerinden sayılarak öğrencinin intibakı yapılır. Bilimsel hazırlık programındaki bilimsel hazırlık dersleri dâhil alınabilecek derslerin toplam AKTS kredisi, her bir yarıyıl için en fazla 30 olabilir.

(6) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıdır. Yaz öğretimi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(7) Bilimsel hazırlık programı kapsamında alınan derslerin notları lisansüstü mezuniyet notuna katılmaz; öğrencinin transkriptinde gösterilir.

Yurt dışı eğitim

MADDE 25 – (1) Öğrenciler için, masrafları öğrenciye ait olmak üzere, yurt dışında kısa veya uzun süreli eğitim ya da uygulama imkânları, enstitünün özel anlaşmalarla ortaklaşa eğitim yürüttüğü veya öğrencinin kişisel girişimleri sonucu bulunduğu yükseköğretim kurumlarından sağlanabilir.

(2) Bu eğitim veya uygulamaların, öğrencinin enstitüdeki eğitim programının bir parçası olarak değerlendirilebilmesi için, öğrenci yurt dışına çıkmadan önce, ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulunun kararı gerekir.

(3) Yurt dışında geçirilecek süre, bu Uygulama Esasında belirtilen öğretim sürelerinden sayılır ve yurt dışındaki eğitim ve uygulamalarda da, ilgili enstitüde aranan başarı koşulları aranır. Yurt dışındaki eğitimin not ve kredi eşdeğerliği, ilgili yükseköğretim kurumundan gönderilecek belgelere göre, anabilim dalının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

Uzaktan öğretim

MADDE 26 – (1) Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine, yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayanan öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve düzenlenip yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretime ilişkin hususlar, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Danışmanlar

MADDE 27 – (1) Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır. Danışmanlar öğrencinin akademik başarılarına, kişisel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunacak şekilde alan seçimlerine ve ders tercihlerine öğrenci ile birlikte karar verir, değişim programları ve eğitimi ile ilgili ortaya çıkacak mevzuat değişiklikleri konularında bilgilendirir ve yönlendirir. Lisansüstü öğrenci danışmalarının görevi tez danışmanlarının atanması ile sona erer.

(2) Anabilim dalı başkanlığının gerekçeli teklifi, mevcut tez danışmanın görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile tez danışmanı değişikliği yapılabilir. Tez Danışmanının üniversitedeki görevinden ayrılması durumunda ilgili anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tez danışmanlığının durumu hakkında karar verilir.

(3) Öğrenciler enstitü müdürlüğüne tez danışmanı atandıktan sonra yazılı olarak başvurarak danışman değişikliği talebinde bulunabilirler. Danışmanlık görevini yürütmediği tespit edilen öğretim üyesi enstitü yönetim kurulunca değiştirilebilir.

Kredi transferi

MADDE 28 – (1) Bir öğrencinin enstitüye kaydolmadan önceki herhangi bir yurtiçi/yurtdışı yükseköğretim kurumundan aldığı ve başarmış olduğu lisansüstü dersler için danışmanın uygun görüşü, ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile kayıt yaptırdığı programa kredi transfer edilir. Bu öğrencinin kredileri transfer edilen derslerdeki notları, üniversiteye bağlı programlardan aldığı ve başarmış olduğu lisansüstü derslerin başarı notları not ortalamasına katılır.

(2) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt dışındaki üniversitelerden alınan dersler; üniversitenin lisansüstü eğitim ve öğretim programında bunlara eşdeğer olan veya yerlerine sayılabilecek dersler varsa, o derslerle birlikte, aksi takdirde, seçmeli ders olarak adı ve kredisi ile birlikte öğrencinin transkriptine işlenir.

(3) Bir yüksek lisans programında alınan ve bu program için geçerli sayılan krediler, doktora programına transfer edilmez.

Öğrenim ücreti

MADDE 29 – (1) Lisansüstü eğitimleri boyunca öğrenciler Üniversitenin Mütevelli Heyeti tarafından belirlenen mali yükümlülükleri yerine getirmekle yükümlüdürler.

(2) Burslu öğrenciler dışında, öğretim ücretini ödemeyen öğrencilerin kayıtları yapılmaz veya yenilenmez.

Kayıt yenileme

MADDE 30 – (1) Her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen tarihlerde öğretim ücreti ödenmesi kaydıyla ders (ders,uzmanlık alan dersi, proje) seçimi yapılabilir ve kayıt yenilenir.

(2) Süresi içerisinde öğrenim ücreti yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrenciler, o yarıyıl için devam etme hakkından vazgeçmiş sayılırlar ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Kayıt yaptırılmayan yarıyıl da öğrenim süresinden sayılır.

Kayıt silme

MADDE 31 – (1) Aşağıdaki durumlarda öğrencilerin kayıtları silinir;

a) Öğrencinin ilgili mevzuat hükümlerine göre, Yükseköğretim Kurumundan çıkarma cezası almış olması.

b) Öğrencinin kaydını sildirmek istemesi.

(2) Öğrenim gördüğü yarıyla ait borcu bulunmayan öğrencinin talebi üzerine, enstitü yönetim kurulunca kaydı silinir;

(3) Yükümlülüklerini belirlenen sürelerde tamamlamayan öğrencilerin kaydı silinir

(4) Üniversite ile ilişkisinin kesilmesi durumunda, ücrete ilişkin olarak; ilişik kesme talebi eğitim-öğretim yılı için akademik takvimde belirtilen derslerin başlamasından önce yapılması halinde varsa ödenmiş ücret iade edilir. Derslerin başlamasını takip eden dördüncü haftanın son iş gününe kadar yapılması halinde, öğrencinin ödemekle yükümlü olduğu öğrenim ücretinin %25'ini ödemesi gerekir. İlişik kesme talebinin derslerin başlamasını takip eden dördüncü haftanın son iş gününden sonra yapılması halinde, ödemekle yükümlü olduğu öğrenim ücretinin tamamının öğrenci tarafından ödenmesi gerekir. İlişik kesme taleplerinin değerlendirilmesinde dilekçelerin üniversitemizin resmi kayıtlarına girdiği tarih esas alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Başvuru ve Kabul Şartları

MADDE 32- (1) Yüksek Lisans Programlarına yapılacak başvurularda;

a) Lisans Diplomasına sahip olmak,

b) Tezli Yüksek Lisans programları için; ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 veya YÖK tarafından ALES ile eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlardan alınmış bu puan muadili bir puan almış olmak gerekir. Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuracak adaylarda ALES'ten alınan standart puan koşulu aranmaz.

c) Yabancı Dil şartı aranan Yüksek Lisans Programları için; Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 40 puan veya eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almış olmak,

d) 4'lük veya 5'lik sistemdeki lisans not ortalamasının, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, bu tabloda en az 60 eşdeğer puana sahip olmak,

e) Başvuruda bulunduğu program için ilan şartlarını karşılamak gerekir.

(2) Üniversite senato kararıyla, bu Uygulama Esasında belirlenen ALES barajının üzerinde bir puanı asgari puan olarak belirleyebilir.

(3) Yabancı Dil puanları için alt sınırlar ve eşdeğerleri, Anabilim Dalları'nın önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla her program için farklı olarak belirlenebilir.

(4) Ön değerlendirme ve değerlendirme aşamalarında lisans mezuniyeti notunun hesaplanmasında kullanılacak, not sistemlerinin 100'lük not sistemine eşdeğerliği Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan kararlara göre belirlenir.

(5) Kontenjan açılan program için ilanda belirtilecek mezuniyet şartları, ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından Akademik Kurul Kararı ile teklif edilir ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı

ile belirlenir. Önerilen mezuniyet şartlarının, programın açılması için Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan mezuniyet şartlarına uygun olması gerekir.

(6) Senato tarafından belirlenen ayrı bir puan yoksa başvurulara standart puan koşulu aranır.

(7) Yabancı Uyruklu adayların başvurularında, 12. madde de belirtilen Yabancı uyruklu öğrenci başvuru ve kabul şartlarını karşılamaları gerekir.

Tezli Yüksek Lisans Programı

Genel Esaslar

MADDE 33 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Tezli yüksek lisans öğrencisinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca Anabilim Dalı Başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(4) Tezli programlarda öğrenim gören öğrenciler, tez süresince her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(5) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 34 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıtlı olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Yüksek lisans programından süresinden önce mezun olabilecek öğrenciler için asgari süre, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç üç yarıyıldır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Tez Danışmanı

MADDE 35 - (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilimdalı başkanlığı her öğrenci için kendi üniversitesinin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye teklif eder. Tez danışmanı enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, ilgili programın akademik kurulundaki öğretim üyeleri arasından seçilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

Tez önerisi

MADDE 36 – (1) Danışman gözetiminde hazırlanacak tez konusu ile tez başlığı, ilgili anabilim dalı akademik kurulunda değerlendirilerek etik kurul onayı alındıktan sonra, en geç ikinci yarıyıl sonuna kadar anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Anabilim dalı akademik kurulunun etik kurul onayına gerek olmadığına karar verdiği istisnai durumlarda karar yazı ile enstitüye bildirilir. Tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

Yüksek Lisans Tez jürisi

MADDE 37 – (1) Yüksek lisans tez jürisi anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenir. Yüksek lisans tez jürileri en az biri kurum dışından olmak üzere, danışman dahil üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlandırılması

MADDE 38 – (1)Yüksek Lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir ve yazım kurallarına uygun olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezin nüshalarını, tez savunma sınavı tarihi ve yerini anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(2) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tez ile birlikte danışmana ve jüri üyelerine gönderir. İntihal tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Kabul edilebilir intihal oranı en fazla %30'dur.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 39 – (1) Derslerini başarıyla tamamlamak, Genel Ağırlıklı Not Ortalaması 2,50 ve üzeri olmak ve tez sınavında başarılı olmak kaydıyla enstitü tarafından istenen ilgili basılı ve elektronik dokümanlarla birlikte, enstitü tez yazım kurallarına uygun olarak yazılmış tezin üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan tezli yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması ile diploma eki verilir. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha

uzatılabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

Diplomanın aslı hazırlanıncaya kadar diploma yerine geçen geçici mezuniyet belgesi verilebilir ancak diploma eki verilmez.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Genel Esaslar

MADDE 40 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 90 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 41 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Danışmanlar

MADDE 42 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya ilgili programın akademik kurulunda bulunan doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Dönem projesi ve sonuçlandırılması

MADDE 43 – (1) Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

Öğrenci, dönem projesi verildiği dönemde, bu derse kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Öğrenci mezun olacağı yarıyıldan önce dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda tez

yazım kılavuzuna uygun olarak hazırlanmış proje raporunu danışmanına teslim etmek zorundadır. Projesi reddedilen öğrenci, enstitü anabilim dalının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile danışmanını değiştirebilir.

(3) Dönem projesi dersi yarıyılar dışında açılmaz.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 44 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları yükseköğretim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Başvuru ve Kabul Şartları

MADDE 45 –

(1) Doktora Programlarına yapılacak başvurularda;

- a) Hazırlık sınıfları dahil en az on yarıyıl eğitim alınmış olan lisans diplomasına veya,
  - Tıp, Diş hekimliği, Veterinerlik ve Eczacılık Fakültesi diplomasına veya,
  - Tezli yüksek lisans diplomasına veya,
  - Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmak gerekir. Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.
- b) ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 veya YÖK tarafından ALES ile eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlardan alınmış bu puan muadili bir puan almış olmak,
- c) Anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası bir yabancı dil sınavından bu puan muadili bir puan almış olmak,
- d) 4'lük veya 5'lik sistemdeki yüksek lisans not ortalamasının, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, bu tabloda en az 60 eşdeğer puana sahip olmak,
- e) Başvuruda bulunduğu program için ilan şartlarını karşılamak gerekir.
- f) Yabancı Uyruklu adayların başvurularında, 12. Madde de belirtilen Yabancı uyruklu öğrenci başvuru ve kabul şartlarını karşılamaları gerekir.

(2) Lisans diplomasıyla doktora programlarına yapılacak başvurularda;

- a) ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 80 veya YÖK tarafından ALES ile eşdeğerliği kabul edilen ulusal veya uluslararası sınavlardan alınmış bu puan muadili bir puan almış olmak,
- b) Anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almış olmak,
- c) 4'lük veya 5'lik sistemdeki lisans not ortalamasının, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, bu tabloda en az 75 eşdeğer puana sahip olmak,
- e) Başvuruda bulunduğu program için ilan şartlarını karşılamak gerekir.

(3) Temel Tıp Bilimleri doktora programlarına yapılacak başvurularda;

- a) Tıp, Diş Hekimliği, Veterinerlik Fakültesi veya Yüksek Lisans mezunu olmak,
- b) Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı Temel Tıp Puan türünde en az 50 veya ALES'ten Sayısal Puan türünde en az 55 puan almış olması gerekir. Sadece Tıp Fakültesi mezunu adayların Temel Tıp Puanı kabul edilir.
- c) Anadilleri Dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almış olmak,
- d) 4'lük veya 5'lik sistemdeki lisans not ortalamasının, Yükseköğretim Kurulu'nun yayınladığı eşdeğerlik tablosunda dönüştürülerek, bu tabloda en az 60 eşdeğer puana sahip olmak,
- e) Başvuruda bulunduğu program için ilan şartlarını karşılamak gerekir.
- d) Temel Tıp Puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7 ve Klinik Tıp Bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

Genel Esaslar

MADDE 46 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması vb. çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması vb. çalışmalar olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Süre

MADDE 47 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Doktora programından süresinden önce mezun olabilecek öğrenciler için asgari süre, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya genel not ortalaması en az 3.00 olmayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara, tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez Danışmanı

MADDE 48 – (1) Enstitü anabilim başkanlığı her öğrenci için kendi üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması gerekir.

(2) Tez danışmanı, ilgili programın akademik kurulundaki öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan uzmanlığını ilgili alanda yapmış öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, aynı üniversiteden veya üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

Seminerler

MADDE 49 – (1) Tez danışmanı seminerleri yürütmekle yükümlüdür. Seminer ikinci veya üçüncü yarıyılıda verilir. Birden fazla seminer olması durumunda izleyen yarıyıllarda da verilir. Seminer değerlendirme sonucu anabilim dalı başkanlığı tarafından beş gün içerisinde enstitüye bildirilir.

(2) Seminerler öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

Doktora yeterlik sınavı

- MADDE 50** – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.
- (2) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.
- (3) Doktora programına dahil öğrencilerin yeterlik sınavına girebilmeleri için bütün derslerini başarmış olmaları gerekir.
- (4) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından teklif edilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesi üyelerinden biri komite başkanı olarak seçilir. Başkan, komitenin düzenli çalışmasından, sınavların zamanında yapılmasından sorumludur. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Jüri, üyeleri arasından birini raportör olarak belirler. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur.
- (5) Yeterlik sınavı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.
- (6) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavlarda başarılı sayılabilmek için, sözlü ve yazılı sınavdan 100 üzerinde en az 75 puan almak gerekir. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Yazılı ve sözlü sınav bilgileri ile öğrencinin başarı durumuyla ilgili karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.
- (7) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.
- (8) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.
- (9) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir.
- (10) Danışman gözetiminde hazırlanacak tez konusu ile tez başlığı, ilgili anabilim dalı akademik kurulunda değerlendirilerek etik kurul onayı alındıktan sonra, tez danışmanı atanmasından başlayarak yeterlik sınavından sonraki ikinci ayın sonuna kadar anabilim dalı başkanlığınca enstitüye bildirilir. Anabilim dalı akademik kurulunun etik kurul onayına gerek olmadığına karar verdiği istisnai durumlarda karar üst yazı ile enstitüye bildirilir. Tez konusu ile tez başlığı enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

Tez izleme komitesi

MADDE 51 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

(4) Yurt dışındaki veya il dışındaki üniversitelerle birlikte yürütülen programlarda veya tez çalışmasını başka üniversitelerde yapmak üzere izin verilen öğrenciler için, gönderdikleri kurum içinden atanan ikinci danışmanı tez çalışması izleme komitesi raporuna esas teşkil edecek bir raporu anabilim dalı başkanlığına iletir. Teslim edilen bu raporun komiteye gönderilmesinden anabilim dalı başkanlığı sorumludur. Tez izleme komitesi, gönderilen raporu değerlendirerek kendi raporuna ekler.

Tez önerisi savunması

MADDE 52 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora Tez Jürisi

MADDE 53- (1) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi kendi yükseköğretim kurumu dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Doktora Tezinin Sonuçlandırılması

MADDE 54 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Enstitü Kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına Enstitü Kurulu tarafından belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir ve yazım kurallarına uygun olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezin nüshalarını, tez savunma sınavı tarihi ve yerini anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(3) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tez ile birlikte danışmana ve jüri üyelerine gönderir. İntihal tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(4) Kabul edilebilir intihal oranı en fazla %30'dur.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirir. Bu karar anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 47 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(10) Anabilim Dalının teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayıyla mezuniyet için makale, yayın, bildiri, sunum şartı aranabilir.

Doktora diploması

MADDE 55 – (1) Derslerini başarıyla tamamlamak, Genel Ağırlıklı Not Ortalaması 3,00 veya üzeri olmak ve tez sınavında başarılı olmak kaydıyla Enstitü tarafından istenen ilgili basılı ve elektronik dokümanlarla birlikte tezin ciltlenmiş üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine doktora diploması ile diploma eki verilir. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Diplomanın aslı hazırlanıncaya kadar diploma yerine geçen çıkış belgesi verilebilir ancak diploma eki verilmez. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim dalındaki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Eğitim-Öğretim, Ders Kayıtları, Sınavlar ve Değerlendirme

Programlar

MADDE 56 – (1) Enstitü anabilim dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları enstitü kurulunda görüşülerek senato tarafından onaylanır.

(2) Bir yarıyılıda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim dalları başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Enstitü kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim dalı başkanı tarafından yapılır.

(4) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(5) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

Ders seçme, derse kayıt ve ders tekrarı

MADDE 57- (1) Lisansüstü programlardaki zorunlu ve seçmeli dersler ile varsa ön koşul dersleri, bunların kredileri, yarıyılları ve sorumlu öğretim elemanları, ilgili anabilim dalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü kurulunca kararlaştırılır ve senatonun onayından sonra uygulanır.

(2) Öğrenciler, akademik takvimde belirlenen süreler içinde, kayıt yaptırdığı derslerde danışmanlarının onayı ile ekleme veya silme yapabilirler.

(3) Danışmanın onayı, Anabilim Dalının uygun görüşüyle seçmeli derslerden 2 tanesi farklı anabilim dallarındaki derslerden seçilebilir.

(4) Danışmanın bulunmadığı zorunlu hallerde (Yurt Dışı görevlendirme, hastalık, idari izin) ilgili Enstitü Anabilim dalı başkanının onayı ile süresi içinde ders değiştirme, ekleme, çıkartma yapılabilir.

(5) Öğrenciler başarısız oldukları dersleri, açıldığı ilk yarıyılıda tekrarlamak zorundadır. Bu derslerin en geç takip eden 2 yarıyıl içerisinde açılmaması durumunda, danışman ve ilgili anabilim dalı başkanlığınca teklif edilen ve enstitü yönetim kurulunca onaylanan başka ders veya dersleri alırlar.

(6) Derslerini tamamlayan öğrencilerin kalmış oldukları tek ders için bu yönergenin 57. Madde 3. Bendinin hükümleri uygulanmaz.

(7) Bir dersi müfredatta belirtilen dönemde almayan ya da alamayan öğrenciler, bu dersi açıldığı ilk yarıyılıda almak zorundadırlar.

(8) Öğrenciler, genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri bir kez tekrarlayabilir. Başarı ortalaması hesabında tekrarlanan dersler için öğrencinin aldığı en son

not geçerlidir. Öğrenciler, not ortalamasını yükseltmek için tekrar ettikleri derslerden başarısız olmaları halinde bu dersleri tekrar almak ve başarmak zorundadırlar.

(9) Mezuniyet için öngördüğü krediden fazla ders alan öğrenciler aldıkları derslerden başarılı olmak zorundadırlar. Başarısız olmaları durumunda, kredilerini tamamlamış olsalar dahi, söz konusu derslerin kredileri yerine geçecek ders almakla yükümlüdürler.

Derslere devam

MADDE 58 – (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam zorunludur. Her ders için ayrı ayrı olmak üzere mazeretli veya mazeretsiz olarak uygulamalı ders saatinin %20'sinden, teorik ders saatinin %30'undan fazlasına katılmayan öğrenci o ders veya derslerin yarıyıl sonu bütünleme sınavlarına alınmaz ve öğrenciye F1 notu verilir.

(2) Devam yükümlülüğü, dersi veren öğretim üyesi tarafından takip edilir ve ilgili anabilim dalı ile enstitü müdürlüğü tarafından denetlenir.

Sınavlar

MADDE 59 – (1) Sınavlar; yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(2) Sınavlar; ara sınavı, yarıyıl sonu sınavı, mazeret sınavı ve bütünleme sınavlarından oluşur.

a) Ara sınav: Her ders için en az bir ara sınav yapılır. Ancak öğretim üyelerinin yarıyıl süresince öğrencilerine yaptırdıkları proje, ödev, laboratuvar ve benzeri çalışmalar da ara sınav yerine sayılabilir.

b) Yarıyıl sonu sınavı: Bir dersin yarıyıl sonu sınavı, o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda yapılır. Derse devam koşulunu yerine getiren öğrenci, belirlenen gün ve saatte o dersin yarıyıl sonu sınavına girmek zorundadır. Yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciye F2 notu verilir.

c) Mazeret sınavı: Sağlık kuruluşlarından alınacak sağlık raporu, doğal afet ve kaza nedeniyle mahallin mülki amirinden alınacak belge ile mazeretini belgelendiren öğrenciye, giremediği ara sınavlar için enstitü yönetim kurulunca mazeret sınavı hakkı verilir. Diğer mazeretler hakkında enstitü yönetim kurulunca karar verilir.

d) Bütünleme sınavı: Yarıyıl sonu sınavına girme hakkını kazanıp da bu sınavlara mazeretli girmeyen öğrencilerle girip de başarısız duruma düşen öğrenciler girerler. Bütünleme sınavına girmeyen öğrenciye F2 notu verilir.

(3) Bu derslerin başarı notunun hesaplanmasında mazeretli olduğu yarıyılın ara sınav puanları esas alınır. Mazeret sınavına giremeyen öğrenciye yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez.

(4) Yapılan sınavlara ait tutanaklar, sınav kağıtları, yoklama kağıtları, cevap anahtarı, optik okuyucular, ödev ve uygulamalara ait belgeler sınavı takip eden üç iş günü içinde kapalı zarfta enstitüye teslim edilir.

(5) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar ile ilgili belgelerin saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere göre uygulanır.

Ders başarı notu

MADDE 60 – (2) Bir dersteki başarı durumu ders başarı notu ile belirlenir. Ders başarı notu, öğrencinin yarıyıl içinde ara sınavlar, uygulamalı çalışmalar, ödevler gibi çalışmalarda gösterdiği başarı ve yarıyıl sınavının birlikte değerlendirilmesi ile elde edilir. Ara sınavın veya bu sınav yerine sayılan ödevlerin % 40'ı ve yarıyıl sonu sınav puanının da % 60'ı alınmak

suretiyle öğrencinin başarı notu hesaplanır. Bu oranların hesabında kesirler aynen korunur, ancak başarı puanının hesabında kesirli sayılar en yakın tam sayıya tamamlanır.

(3) Ders geçme notu yüksek lisansta en az 65, doktora ise en az 75'dir. Yarıyıl sonu sınavlarından ve başarı notundan en az bu puanların alınmış olması gerekir.

(4) Ders başarı durumunu ifade eden puanlar, notlar, katsayıları ve anlamları aşağıda belirtilmiştir.

Yarıyıl Ders Notu	Harf Notlarının Katsayısı/Açıklama	100 Puan Üzerinden Karşılığı
AA	4,0	90-100
BA	3,5	80-89
BB	3,0	70-79
CB	2,5	65-69
CC	2,0	60-64
F	0	0-59
FG	Sınava girmedi	0
FF	Devamsız	0
BŞ	Başarılı	-
BZ	Başarısız	-

(5) Diğer notlar;

a) G notu: Kredisiz derslerde başarılı,

b) K notu: Kredisiz derslerde başarısız,

c) F1 notu: Devamsız, yarıyıl sonu ve bütünleme sınavına girme hakkı yok, başarısız,

ç) F2 notu: Yarıyıl sonu veya bütünleme sınavına girmedi, başarısız,

d) F3 notu: Yarıyıl sonu veya bütünleme sınavına girdi, başarısız, olarak tanımlanır.

Sınav sonuçlarına itiraz ve hata düzeltme

MADDE 61 – (1) Öğretim üyeleri, lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçlarını, yarıyıl sonu sınavlarının tamamlanmasını takip eden en geç beş iş günü içinde Üniversite Bilgi Sistemine (UBS) girerler. Sınav notları ve başarı durumları ilgili öğretim üyesi tarafından Üniversite Bilgi Sisteminde (UBS) ilan edilir.

(2) Öğrenciler, sınav sonuçlarının ilan edilmesinden itibaren en geç beş iş günü içinde enstitü müdürlüğüne dilekçe ile başvurarak sınav evrakının ve/veya başarı notunun incelenmesini isteyebilir. Enstitü yönetimi bu sınav evrakını ve/veya başarı notunu, maddi hata yönünden ilgili öğretim üyesine yeniden inceletebilir. Sınav evrakı ve/veya başarı notunda, ilgili öğretim üyesi tarafından maddi bir hata tespit edilirse, bu hata enstitü yönetim kurulu kararı ile düzeltilir ve verilen karar, başvuru tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde öğrenciye bildirilir.

Ders başarı ortalaması

MADDE 62 – (1) Öğrencinin aldığı tüm notlar not döküm belgesine işlenir.

(2) Öğrencinin başarı durumu; yüzlük ve/veya dörtlük sistemlere göre GANO (Genel Ağırlıklı

Not Ortalaması) olarak hesaplanır. GANO; öğrencinin lisansüstü programda öğrenimine başladığı andan itibaren, tamamlamış olduğu yarıyıl da dâhil olmak üzere, aldığı tüm derslerin başarı notlarının kredileriyle çarpımları toplamının ilk yarıyıldan itibaren alınan derslerin kredileri toplamına bölünmesiyle hesaplanır. Sonuç, virgülden sonra iki hane olacak şekilde yuvarlatılır.

Kayıt Dondurma ve İzinler

MADDE 63 – (1) Sağlık Sebebiyle Kayıt Dondurma

(a) Tam teşekküllü hastanelerden öğretim dönemini kapsayan en az dört haftalık sağlık raporu alan öğrencilerin en çok bir yarıyıla kadar; daha uzun süreli raporun söz konusu olduğu durumlarda en çok iki yarıyıla kadar EYK kararı ile kayıtları dondurulur.

(b) Öğrenciler; raporun başlama tarihinden itibaren, en geç yedi gün içinde durumlarını açıklayan dilekçe ve belgelerini enstitü müdürlüğüne bildirmek zorundadır. Bu sürede beyan edilmeyen başvurular kabul edilmez.

(c) Sağlık sebebiyle kaydı dondurulan öğrencinin, sağlık sorununun ortadan kalktığını bildirmesi halinde, kayıt dondurma işlemi EYK kararı ile iptal edilir ve kayıt yenileme hakkı verilir.

(d) Sağlık durumu nedeniyle EYK kararıyla öğrenime ara veren öğrenciler, raporlu oldukları süre içinde derslere veya ders sınavlarına yada tez sınavlarına (tez öneri, tez izleme, tez savunma) giremez. Bu süre içinde girilen dersler, ders sınavları ve tez sınavları geçersiz sayılır.

(2) Mazeret Sebebiyle Kayıt Dondurma

(a) Eğitim ve öğretim için yurt dışına çıkmak durumunda olanlar ile refakat, doğal afet, öğrenci olduktan sonraki tutukluluk ve mahkûmiyet hallerindeki öğrencilerin bir defaya mahsus olmak üzere EYK kararıyla en çok iki yarıyıla kadar kayıtları dondurulur. İş nedeni ile yurtiçinde yer değiştirenler veya yurtdışına çıkanlar bu haktan yararlanamazlar.

(b) Öngörülemeyen durumlar dışındaki kayıt dondurma başvurularının, akademik takvimde belirtilen süre içerisinde yapılması zorunludur.

(c) Mazeret nedeniyle kaydı dondurulan öğrenci, mazeretinin ortadan kalktığını bildirmesi halinde, kayıt dondurma işlemi EYK kararı ile iptal edilir ve kayıt yenileme hakkı verilir.

(d) Mazeret nedeniyle EYK kararıyla öğrenimine ara veren öğrenciler, mazeretli oldukları süre içinde derslere veya ders sınavlarına yada tez sınavlarına (tez öneri, tez izleme, tez savunma) giremez.

(e) ÖYP kapsamında araştırma görevlisi olarak atanmış olup, yabancı dil şartını yerine getirmek üzere yabancı dil eğitimi için başka üniversitelerde görevlendirilen öğrenciler en fazla iki yarıyıl kayıt dondurabilirler.

(f) Kayıt dondurulan süre içinde girilen dersler, ders sınavları ve tez sınavları geçersiz sayılır.

(3) Askerlik Nedeniyle Kayıt Dondurma

Askerlik görevini yapmak üzere işlem yaptırdığını belgeleyen ve bunu yazılı olarak enstitüye bildiren öğrencinin askerlik süresine karşılık gelen dönemlerde, EYK kararı ile kaydı dondurulur.

(4) İzinli Sayılma

(a) Öngörülemeyen durumlarda (doğal afet; anne, baba, eş, kardeş ve çocuğun ölümü vb.); olayın vuku bulduğu tarihten itibaren en geç “15 gün” içinde dilekçe ve mazeretini kanıtlayan belgelerle birlikte enstitü müdürlüğüne başvurulması durumunda, EYK öğrencinin ne kadar süre ile mazeretli-izinli sayılacağına karar verir.

(b) “15 gün” içinde beyan edilmeyen mazeretler kabul edilmez.

(c) Mazereti kabul edilenlerin kaydı dondurulmuş sayılmaz.

(d) Enstitü Yönetim Kurulu Kararı olarak belirlenen öğrencinin bu durumu, mazeretli-izinli olduğu günlerde girmesi gerektiği derslerin öğretim üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(5) Öğrenci Değişim Programı Sebebiyle İzinli Sayılma

Rektörlük onayı ile öğrenci değişimi programından yararlanacak öğrencilerin durumları, EABD/EASD başkanlığınca hazırlanan intibak programı incelenerek EYK tarafından karara bağlanır. EYK kararı ile öğrenci değişimi programından yararlanan öğrenci, kayıtla ilgili mali yükümlülüklerini yerine getirmek koşuluyla öğrenim süresi dahilinde izinli sayılır. Öğrenci bu süre içinde “Uzmanlık Alan Dersi”nden muaf tutulur.

(6) (a) Kaydı dondurulan öğrenci, öğrenim ücretinin % 25’ini ödemek zorundadır. Aksi halde kayıt dondurma talebi işleme konulmaz.

(b) Kaydı dondurulan öğrenci herhangi bir sebeple ilişik kestiği takdirde, ödemiş olduğu ücret iade edilmez.

İzinli sayılmayacak öğrenciler

MADDE 64 – (1) Mahkumiyetinden dolayı devamsızlık durumu olan öğrenciler izinli sayılmazlar.

İzinli veya raporlu geçen sürede ücret ödeme

MADDE 65 – (1) Bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen haklı ve geçerli nedenlerle izinli veya raporlu sayılan öğrencilerin, izinli ve raporlu olduğu süre içerisinde mali yükümlülükleri devam eder.

Tebliğat

MADDE 66- Eğitim-öğretim, sınavlar ve benzeri konularda üniversitenin internet sayfasında yapılan ilanlar öğrencinin şahsına yapılmış tebliğat hükmündedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ortaklaşa Yürütülen Lisansüstü Programlara İlişkin Esaslar

Ortaklaşa yürütülen lisansüstü programlar

MADDE 67 – (1) Enstitü, ilgili kurulların kararı ile bir ya da daha fazla ulusal ve uluslararası yükseköğretim kurum ve kuruluşları ile ortaklaşa yürütülecek lisansüstü programlar açabilir.

(2) Bu şekilde açılacak lisansüstü programların uygulama esasları , enstitü ve ortak program açılacak yükseköğretim kurumlarınca belirlenir.

(3) Ayrıca, resmi veya özel sektör kurum ve kuruluşları, ortak lisansüstü programlar açmak için Üniversiteye öneride bulunabilir, bu öneriler ilgili mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(4) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak doktora programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 68 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri, YÖK, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 69 - Bu Uygulama Esasları Bezmialem Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine bağlı olarak Bezmialem Vakıf Üniversitesi Senatosunun 27.12.2017 tarihli ve 28 sayılı toplantısında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

MADDE 70 – (1) Bu uygulama esasları hükümlerini Bezmialem Vakıf Üniversitesi Rektörü yürütür.